

Souhrnná cvičení – souvětí podřadné

94. Určujte vedlejší věty:

Kdyby byla maminka doma, jistě by se to nestalo. Připadal jsem si, jako bych tu byl veřelcem. Je důležité, aby všichni měli s sebou mapu. Snažil jsem se zařídít, aby všichni měli s sebou mapu. Zastavili jsme tam, kde byl nejhezčí pohled do údolí. Byl jsem šťasten, že ses na mě přišel podívat. Měl jsem příjemný pocit, že mám dobrého kamaráda. Načrtl jsem plánek, podle kterého k nám spolehlivě dojdeš. Nevím, kolik je hodin.

95. Určujte vedlejší věty:

Přisedl si blíž, abychom si mohli povídat. Veverka, která právě zmizela v dutině stromu, je tu častým návštěvníkem. Dodělala výkres tak pečlivě, jak začala. Ačkoli již zvonilo na první hodinu, ve třídě bylo jen několik žáků. Rád jsem se s ním scházel, protože byl milý společník. Musíš se seznámit s osobou, která je mi blížká. Maminka v noci vstává, aby malého přebalila. Jestliže přijдете včas, uvidíte úchvatný ohňostroj.

96. Určujte vedlejší věty:

Setmělo se, když začínalo pršet. Zdálo se mi, že vidím v dálce svého kamaráda. Kam šlápne, tam sedm let tráva neroste. Maluj tak, aby hlavní motiv vynikl. Koně se plašili, až jsme se jich začali bát. Potkali jsme srnu, jak vyváděla prvně mláďata. Je jasné, že už dnes slunce nevysvitne. Mám pocit, že mě kamarádka zradila. Nikdo ji nikdy neviděl, jak s někým chodí. Očekávali jsme, že se tentokrát už dostavíte do školy včas.

97. Určujte věty vedlejší:

Mám ráda děti, protože jsou ještě upřímné. Stále si kladu otázku, kde jsem udělala chybu. Je to ta peněženka, co jsi ji včera ztratil? Účastníci maratonu, kteří se sjeli do Prahy, poběží hlavně ulicemi hlavního města. Celý večer vypravoval, jak se mu dařilo na cestách. I když mám dost času, raději už půjdu na nádraží. Zvedl jsem sluchátko, abych zavolal domů. Budeš-li si tu hrát se zápalkami, určitě zapálíš ten stoh.

98. Určujte věty vedlejší:

Jestli máš dost odvahy, přihlas se k Horské službě. Časopis jsme nevydávali proto, že se na škole nenašlo dost peněz. Vybíhala, jakmile se někdo přiblížil k vrátkům. Auto se nastartuje tak, že zapneš motor, sešlápneš spojku a přidáš plyn. Prostranství před školou bylo, jako by vymetené. Lákal ho dálky, které znal jen z prospektů. Lákal ho, že může poznávat kraje z prospektů. Lákal ho poznání, že bude znát kraje z prospektů.

99. Určujte věty vedlejší:

Poznával kraje, když se vydával na lákavé cesty. Představuji si dívku, která se právě zamilovala. Představuji si dívku, jak se právě zamilovala. Představuji si, že se dívka právě zamilovala. Zdálo se mi, že se dívka právě zamilovala. Vymyslíme práci, která bude všechny bavit. Musíme vymyslet, která práce bude bavit všechny. Bylo podivuhodné, jak všechny práce bavila. Práce bude všechny bavit, když bude dobře připravená.

Souhrnná cvičení – souvětí souřadné

112. Vyhleďte spojovací výrazy a určujte poměry mezi větami hlavními:

Blíží se léto, a tak se musíme domluvit o dovolené. Musíme se domluvit o dovolené, neboť se blíží léto. Domlouváme se o dovolené, ale léto je ještě daleko. Každá trampota má svou mez, tak se už trochu usměj. Tak se už trochu usměj, vždyť každá trampota má svou mez. Chomutovka stéká z hor, má proto stále studenou vodu. Chomutovka má stále studenou vodu, stéká totiž z hor. Chtěl jsem psa, musím se tedy o něj nyní starat.

113. Vyhleďte spojovací výrazy a určujte poměry mezi větami hlavními:

Chcete si malovat, či byste raději poslouchali pohádku? Budu se snažit k tobě přijít, jenže musím ještě napsat úkol. Ani jsi mi nezavolal, ani ses tu neukázal. Nejen že mi zavolal, ale i dopis napsal. Tu mi napsal, tu se zase objevil. Napřed mi zavolal, potom se konečně objevil. Sice mi nenapsal, ale konečně se objevil. Pokaždé buď napiše, nebo se tu objeví. Jednak mi často piše, jednak se znenadání objeví. Nenapsal, neboť přijel.

114. Vyhleďte spojovací výrazy a určujte poměry mezi větami hlavními:

Děvčata šla do města a maminka zatím uvařila oběd. Věra měla obavu z maminčiných otázek, ale maminka ji překvapila. Nikdo se již neměl chut bavit, a tak jsme šli spát. Asi jsem ztratila kamaráda, neboť již nikdy nenapsal. Jiřka píše zítra písemku, nemůže tedy chybět. Za pár dní má být otevřen nový pavilon, a ještě se na něm pracuje. Naše jogurty se dobře prodávají na domácím trhu, ba dokonce se výhodně vyvážejí. Buď jsi tak uhoněný, nebo máš horečku. V květnu bylo velké horko, proto třešně uzrály.

115. Vyhleďte spojovací výrazy a určete poměr mezi větami hlavními:

Představení se nám nelíbilo, a tak jsme odešli o přestávce. Odešli jsme o přestávce, neboť se nám představení nelíbilo. Láďa nemůže jít do školy, je totiž nemocen. Láďa je nemocen, a tak nemůže jít do školy. Láďa byl nemocen, do školy však šel. Láďa byl sice nemocen, ale do školy přece šel. Každý den se stane mnoho dopravních nehod, proto by řidiči měli jezdit opatrněji. Řidiči by měli jezdit opatrněji, neboť je mnoho nehod. Řidiči jezdí opatrněji, ale dopravních nehod stále neubývá.

117. Určete poměr mezi větami hlavními:

Maminka vaří večeři, tatínek mi pomáhá s matematickým příkladem. Musím ten dopis dopsat, slíbila jsem ho co nejdříve poslat. Na horách padal sníh, dole v údolí již kvetly sněženy. Krajina tu byla kouzelná, lidí chodilo málo. Na hlavě měla nový klobouk, vzala si i rukavice. Jsi doma už dlouho, či jsi teprve přišla? O prázdninách jezdíme nejraději k babičce, rodiče by nás raději viděli na táboře. Nedostala jsem od tebe ani řádku, neodepisuji tedy také. Ohlížel jsem se, nikoho jsem však neviděl.

Souhrnná cvičení – souvětí podřadné i souřadné

118. Dřív než maminka stačila něco říct, děti již samy pracovaly. Maminka napekla koláče, ale návštěva nepřijela. Kamarád poznal, že jsem to nemyslel vážně. Když se mnou půjdeš bruslit, budu moc ráda. Při bouřce padla stará lípa, která byla dlouho obdivována turisty. Blíží se konec školního roku, a proto se ve škole stále jen zkouší. Náš závodník, který se držel stále v čele, Závod míru vyhrál. Viděli jsme malého Janíka, jak začal chodit. Verunka zastavila televizi, aby se mohla začít učit. Musí se učit, vždyť to rodičům slíbila. Musí se učit, protože to rodičům slíbila.

119. Mlhy se rozplynuly a před námi se objevila překrásně bílá krajina. Majda se vrátila včas, ale byla celá promrzlá. Bylinky pomohly, nemocný se dokonce pokusil vstávat. Kamila vyprávěla kolegům, jak bylo ve Slovinsku. Kdyby se nám dnes podařilo vyhrát, mohli bychom jet na turnaj. Překvapilo mě, že už máte zralé třešně. I když je teprve polovina května, máme už letos zralé třešně. Chalupu máte pěknou, ale potřebuje novou střechu. Buď přijedeš dnes včas, nebo zítra zůstaneš doma. Postavili jsme stany tam, kde je nejméně komárů. Začalo pokapávat, tak jsme pospíchali domů.

120. Všichni věděli, že se musí nejdříve naučit cizí jazyk. Viděla jsem Járu, jak šel první do moře. Kája nás chtěl učit fyziku, sám však ji moc neuměl. Zeleninu jezte raději čerstvou, má totiž nejvíce vitamínů. Minulý rok jsem propadl, letos se však učím docela dobře. Němcová dobře znala chudý lid, neboť sama byla většinou chudá. Na zahradě si hrály děti a kolem nich běhal malý psík. Protože měl dlouhé kudrnaté vlasy, vypadal jako holčička. Kdyby si umyl vlasy, vypadal by hned lépe. Míla přinesl domů vysvědčení, které by mu mohl kdekdo závidět. Lenka požádala maminku, aby jí upletla cop. Maminka dostala telegram, a tak rychle odjela.

125. Určujte poměry mezi větami hlavními ve složitějším souvětí:

Mám zatím dost času, neboť přítelkyně chodí zásadně pozdě, a tak se budu procházet po nábřeží. Za naší zahradou postavili panelový dům, je však obklopen vzrostlými stromy, tudíž nám moc nevaří. Mohl bych zůstat doma, rovněž bych mohl pracovat v družstvu, ale mám již své zaměstnání, a tak se na vesnici nevrátím. Sluníčko zatím svítilo, kosi se pašli na prvních třešních, ale nad obzorem se už ukazovaly první tmavé mraky. Dílem tě obdivuji, dílem ti závidím, ale kamarády zůstaneme stále. Začínalo pršet, proto jsme z batohu vytahovali pláštěnky a vraceli se do chaty.

126. Vyhleďte věty hlavní a určujte věty vedlejší:

Než jsem došli tábořiště a než jsme postavili stany, promokly nám bundy úplně. Tatínek mi slíbil, že mi koupí nové kolo a že s ním pojedou na týdenní putování. Tatínek mi slíbil, že mi koupí nové kolo, když budu mít dobré známky na vysvědčení. Tomáš přinesl od vrátek balíček, který mu podal listonoš, jenž čeká na zaplacení dobírky. Někteří lidé ho poslouchají, přestože jiní jeho slova odmítají, protože mají své zkušenosti. Ať se děje cokoli, ať mi v tom budete chtít zabránit, já do armády vstoupím. Zvedl jsem telefon, abych ti zavolal, že dnes nebudu moci přijít.

127. Vyhleďte věty hlavní, určete poměr a věty vedlejší pojmenujte:

Nebylo by tolik bídy, kdyby lidé přestali válčit a věnovali se raději obdělávání půdy. Neodmítej pomoc kamaráda, neboť nevíš, kdy mu budeš také prospěšný. Neodmítej pomoc kamarádovi, který je v nouzi, neboť nevíš, kdy budeš pomoc potřebovat sám. Není mi jasné, proč se na mě zlobí a kdy mi to vysvětlí. Vzpomínali, jak jezdili na Sázavu, jak tam spali pod širákem a jak každý večer zpívali s kytarou. Vzpomínali také, že bylo i mizerné počasí, které jim náladu nekazilo. I když věděl, že se všem nezavděčí, začal budovat skalku před domem. Nevěřím, že přijdeš a že zahraješ.

128. Vyhleďte věty hlavní, určete poměr a věty vedlejší pojmenujte:

Popsal chlapce, jak sedí před kostelem a jak natahuje ruku k žebřině. Nenačázím odpověď, i když se často sám sebe ptám, co se se mnou stalo. Když přišel Martin na louku, uviděl Jarku, jak chytá motýly. Ještě dřív než mě mohl spatřit, zavolal jsem na něj, aby se na chvíli zastavil. Nemám tušení, kdy se mi vrátí knihy, které jsem půjčila spolužákům. Každý den vyhlížím listonošku a těším se, že mi konečně přinese dopis. Udělali jsme si jídlo, které tentokrát připravovaly děti, a šli se koupat na Kamencově jezero. Líbilo se nám, že Viktor tak pěkně recituje, a odměnili jsme ho potleskem. Lidé se za ní ohlíželi a chválili ji, jak je pěkná.